

2019. aasta majandusolümpiaadi lõppvoor Praktilise ülesande legend.

Julia on 10-aastase tööstaažiga kõrgharidusega spetsialist, kelle palk oli 2018. aastal 2100 eurot kuus. Ta on pidevalt oma palgast säästnud. Paar kuud tagasi lõppes Julial 2-aastane tähtjaline hoius ning ta otsustas vabanenud vahenditega iseseisvalt investeerimist proovida. Selleks uuris ta erinevaid võimalusi. Julia on aastaid jälginud start-up-firmade edulugusid. Suure kohvisõbrana jälgis ta juba mõnda aega USA kohvikuketi Starburcks tegevusi.

Temas tekitas huvi ka hiljuti teatavaks saanud uudis AS Baltika kohta.

Seetõttu võttiski ja esialgu vaatluse alla kolm erinevat talle huvi pakkuvat ettevõtet.

Kuid ei välista ka teisi võimalusi.

Rõivaid tootev kahjumis ettevõtte Baltika avaldas oma 12 kuu majandustulemuste vahearuaande 28.02.2019. Nõukogu kinnitas 14.03.2019 toimunud koosolekul tänavuse ja järgmise aasta tegevusplaani, millega lõpetatakse tootmine Eestis ning optimeeritakse brändiportfell ja müügikanalid. Lasnamäel ja Kohtla-Järvel kaotab töö 340 inimest. Kokku on Baltikas 1000 töötajat.

Baltika teatas börsile, et *Mainstream*-segmentis liidetakse alates järgmise aasta kevadhooajast Monton, Mosaic ja Bastion ühe Montoni brändi alla, mille väärtus-pakkumine muudetakse vastavaks laienenud sihtsegmentidele ja kliendootustele, Premium-brändideks jäävad Ivo Nikkolo ja Baltman.

“Rahvusvahelise kasvu asemel keskendumine edaspidi müügile Balti riikides, äriprotsesside lihtsustamisele ning tegevuskulude vähendamisele. Kulude kokkuhoid tuleb tootmise lõpetamisest Eesti tootmisüksustes, brändide ühendamisest ja mitmete kahjumlike tegevuste lõpetamisest, mis tähendab ka koostöö mitte jätkamist Venemaa frantsiisipartneriga,” ütles Baltika juhatuse esimees Meelis Milder.

“Õmblusteenust hakkame peamiselt sisse ostma Euroopa regiooni partneritelt.

Tootearendus, disain ja kvaliteedikontroll jääb Baltikasse,” lausus Milder.

Milderi sõnul vajab ettevõtte omakapitali nõuetega vastavusse viimiseks ja strateegilise pöörde elluviimiseks aktsionäride toetust.

Kuidas sünnivad ideed?

Laps noor - jalg kerge!

Tavaliselt on peres prügi välja viimine laste töö, mida nad just väga ei naudi. :) Nii ka Kevini peres. Kohustus pani Kevini peas arenema idee, kuidas seda tüütut tegevust vähendada.

Koos kolme sõbraga löid nad õpilasfirma Festera, mis hakkas tootma biolagunevate jäätmete kompostikaste. Lisatud mikroobide, küttekeha ja ventilatsiooni mõjul kiireneb bioloogilise pürgi lagundamise protsess pea kümme korda ja tulemuseks on kvaliteetne kompost. Prügi ruum väheneb, kuna toimub pidev uute jäätmete lagunemine. Protsessi tulemusena on keskmisel Eesti perel vajadus biokasti tühjendada üks kord kahe kuu jooksul. Ebameeldivat haisu ei teki.

Pärast õpilasfirma lõpetamist registreerisid noored oma äriühingu, jätkasid toote arendamist, investorite kaasamist.

Kõik protsessid pole veel läbi mõeldud, käib pidev arendustöö. Otsitakse efektiivsemaid lagundamise aineid, muutunud on biokasti välimus, mis sobib nüüd paremini kodude interjööri. Hiljuti võttis ettevõtte kasutusele uue kaubamärgi Wastefox.

Ärimudel on alles kujunemisel, praegu toodetakse ja müüakse suhteliselt vähe.

Kiirem edasiminekuks nõuab ettevõttesse investeringuid.

Suure kohvisõbrana jälgib Julia USA kohvikuketi Starburcks tegevust ning seetõttu ei jäänud tal märkamata uudis, et Starburcks suurendas 2016. aastal oluliselt oma kohvikute hulka ja uuendas brändi kontseptsiooni.

Ettevõtte laiendas oma haaret varasemast rohkem tavapoodidesse, kus hakkas pakkuma suuremat valikut pudelisse või topsi pruulitud kohvijooke ja kohvisõbrale suunatud tarvikuid. Starbucks'i kohvikute lähedal elavate inimeste tarvis loodi atraktiivne mobiiliäpp, mille kasutajad saavad allahindlust, on võimalik teha ettemaksu, saada jooksvalt infot ürituste kohta jpm Kohvikukett Eestisse laienenud ei ole, küll aga müüakse meie poodides kohvijooke.

Vastutustundliku ettevõtte on Starbucks ühinenud Fairtrade liikumisega.

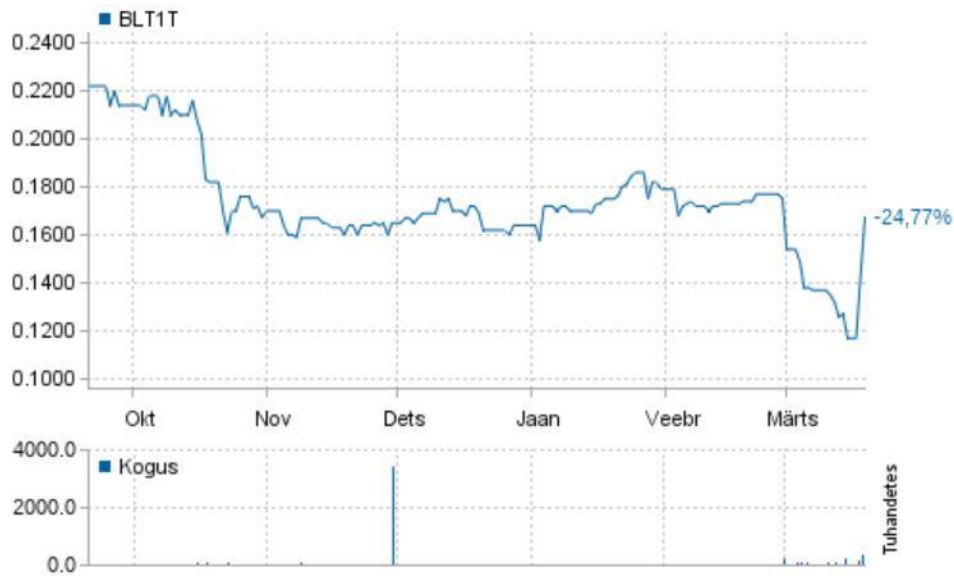
Allikas: <https://raha.geenius.ee/rubriik/uudis/baltika-lopetaab-eestis-tootmise-ule-340-inimese-kaotab-too/>
 Aruanne https://www.nasdaqbaltic.com/market/upload/reports/blt/2018_ar_et_eur_con_00.pdf

Kuna uudisest ei selgunud, kui suur oli täpselt Baltika kahjum, uuris Julia ettevõtte bilanssi.

Tabel 1. AS Baltika bilanss seisuga 31.12.2018 (tuhandetes eurodes)

Aktiva		Passiva	
Raha ja raha ekvivalendid	428	Lühiajalised kohustused	13 763
Nõuded ostjatele	866	Pikaajalised kohustused	1 165
Varud	10 707	Kohustused kokku:	14 928
Käibevara kokku:	12 001		
Edasilükkunud tulumaksuvara	286	Aktsiakapital nimiväärtuses	4 079
Muu pikaajaline vara	287	Reservid	1 107
Materiaalne põhivara	1 878	Eelmiste perioodide kasum	0
Immateriaalne põhivara	543	Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)	5 119
Põhivara kokku:	2 994	Omakapital kokku:	67
Aktiva kokku:	14 995	Passiva kokku:	14 995

Joonis 1. Baltika aktsia kauplemisajalugu 09.2018-19.03.2019 (allikas: nasdaqbaltic.com)

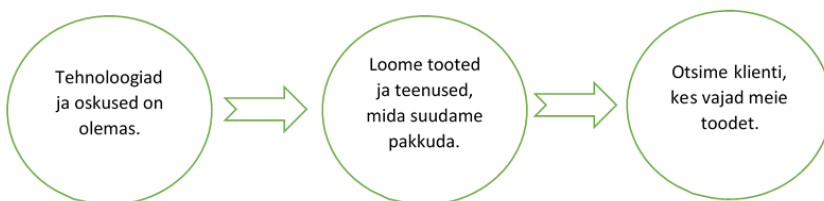
Tabel 2

Festera bilanss seisuga 30.07.2018 (eurodes)

Aktiva		Passiva	
Raha ja pangakontod	1125	lühiajalised kohustused	27
Käibevara kokku	1125	Kohustused kokku	27
		osakapital nimiväärtuses	2500
		Sissemaksmata osakapital	-2500
		Areandeaasta kasum (kahjum)	1098
		Omakapital	1098
Aktiva kokku	1125	Passiva kokku	1125

Joonis 2.

A. TRADITSIOONILINE LÄHENEMINE

B. KASUTAJAKESKNE LÄHENEMINE

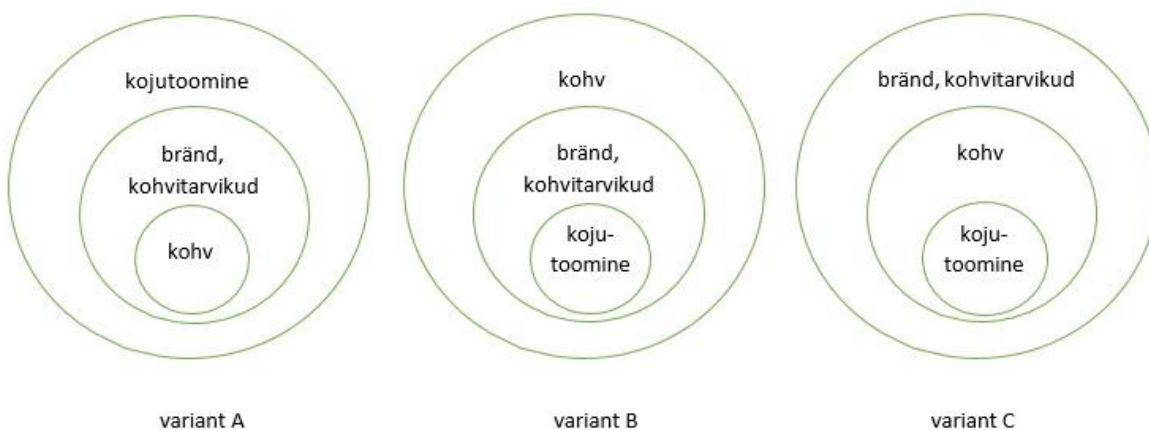

Festera suudaks kuus maksimaalselt toota 40 biokasti. Ühe kasti valmistamise muutuvkulud on 150 eurot.

Tabel 3. Festera tootmise j müügi aruanne

Hind (eurot)	Toodetud ja müüdüd biokastid (tk)	Püsikulud (eurot)	Muutuvkulud (eurot)	Tootmiskulud kokku (eurot)	Käive (eurot)	Kasum (-kahjum)
280	0	50	0	50	0	-50
350	5	50	750	800	1750	950
300	10	50	1500	1550	3000	1450
250	20	50	3000	3050	5000	1950
200	30	50	4500	4550	6000	1450
150	40	50	6000	6050	6000	-50

Joonis 3. Tooteringid

Joonis 4. Starbucks'i aktsia kauplemissajalugu (allikas.: www.nasdaq.com)

Info: Augustis 2018 maksis Starbucks dividende 0.36\$ aktsia kohta.

<https://www.eurex.ee/hinnakirjad/valuutakursid/>

Allikas: Euro kurss USA dollari suhtes Eurex, 24.03.2019.

Valuuta	Ostukurss	Müügikurss
USA dollar	1,1440	1,1150